

MC İKTİDARI VE PARTİLER

Genel Başkan
Behice BORAN

Türkiye ekonomik bir bunalım içinde olduğu kadar siyasal bir bunalımın da içindedir. Kurulup iktidara geldiğinden beri iç çekişmelerle sarsılan, bir türlü «tam iktidar» olamayan MC koalisyonu hükümetinin gidici mi, kalıcı mı olduğu son günlerin en çok tartışılan konusudur. Ama siyasal bunalım açısından üzerinde pek durulmayan bir başka durum daha var. O da burjuva partilerinin her birinin toplumsal yapıda yerine, sınıfsal rayına tam oturamamış olmasıdır.

MC'nin akibeti konusunda yorumlar daha çok gidici olduğu noktasında toplanıyor. Bunda belirleyici unsurun MSP olduğunda herkeş birleşik. MSP koalisyondan ayrılma işaretleri veriyor, ama bu işaretler, ileri sürdüğü talepleri Demirel'den koparmak için bir baskı aracı olarak mı veriliyor, yoksa MSP gerçekten koalisyondan ayrılmayı düşünüyor, planlıyor mu?

Bizce bu sorunun cevabı mutlaka ya bir, ya öteki olmak zorunda değildir. Her ikisi de olabilir. MSP hem 1977 yılı bütçesinin hazırlıkları sırasında istediği ödünleri elde etmek çabasında, hem de bütçe geçtikten sonra koalisyondan ayrılma niyetinde olabilir. İstediklerini elde edip bütçeyi geçirdikten sonra MSP için koalisyonu sürdürmekte pek bir yarar kalmıyacaktır. Buna karşılık, Demirel'in iktidardan düşüp hakkında soruşturma dosyalarının açıldığı, MSP'nin ise, bir «seçim hükümeti» içinde iktidarda kalabildiği şartlarda seçime gidilmesi sayısız yararlar sağlayacaktır bu parti için... MSP koalisyonu bozarsa içindeki 17 veya 21 milletvekili muhalefet grubu partiden ayrılır iddiası da pek geçerli değildir.. Bu grup seçim şansı azalan MSP'den ayrılıp seçim şansı yükselen AP'ye geçmeğe hevesli olabilir; ama iktidardan düşmüş, seçim şansı azalmış olan AP'ye geçmeye, hele MSP yeni kurulacak hükümette de yerini ko-

rusa, hiç de istekli olmayabilir. Kaldı ki, AP'de milletvekili olma olanakını elde edebilecekleri de hiç garantili değildir. Ayrıca, MSP merkez yönetiminin bu muhalefetten olan kişileri parti yönetim kademelerinden uzaklaştırması Erbakan gurubunun bunlardan çekinmediğinin de işaretidir.

Mart ayından sonra bir «seçim hükümeti» kurulması konusunda CHP, MSP ve DP'nin anlaşması zor olamaz.

Politik görüş ayrılıkları, karşılıklı çıkar hesapları kısa süreli ve seçimle sınırlı bir hükümetin kurulmasında önemli rol oynamaz.

MC iktidarının sürüp süremeyeceği konusunda onu oluşturan partiler —özellikle AP ile MSP— arasındaki çekişme ve uyumsuzluklar etken olmakla beraber, asıl belirleyici faktör bunlar değildir. Büyük burjuvazi, MC'nin oluşturulmasında ve iktidara getirilmesinde olduğu kadar bugün de bu iktidarın sürdürülmesinde aynı derecede kararlı olsa, çekişmeler bir uzlaşma çizgisi üzerinde az çok durur ve koalisyon sürer. Ama defalarca belirtmiş olduğumuz üzere, büyük burjuvazinin kendisinde bir ayrışma ve CHP'yi bir iktidar partisi alternatif olarak görme eğilimi belirmiştir ve büyük burjuvazi bütünüyle MC iktidarının politikasından ve «iraat»ından hoşnut değildir; hükümetten yakınmalar ve talepler durmadan tekrarlanmaktadır. MC'nin sallantısının esas nedeni büyük burjuvazinin bu ikili, tereddütlü durumunda yatmaktadır. MC'nin üzerine oturduğu sınıfsal zemin sallantılı olunca, koalisyon partileri arasındaki çekişmeler büsbütün boy atmakta ve koalisyon tehlikeli biçimde sarsıcı niteliğe bürünmektedir.

Bir bütün olarak MC'nin sınıfsal dayanağı ile bağlantısı sıkı ve sağlam olmadığı gibi, onu oluşturan partilerin her biri de sınıfsal

temeline sıkıca oturmuş değildir. 1971 öncesinde AP daha belirgin biçimde sanayi burjuvazinin temsilcisi olma yolundaydı; şimdiyse, oy hesapları ve iktidarı elden kaçırmama kaygısıyla burjuvazinin daha gerici, geleneksel kesimlerini de kollamaktadır.

Büyük burjuvazinin kendisi de işçi ve emekçi halk kitlelerinin yükselen politik bilinçlenmesi ve direnci karşısında, içinde barındırdığı kaçınılmaz ayrışım ve çekişmelere rağmen, toparlanma ve dayanışma zorunluğu duymakta ve sanayi kesimi diğer kesimlere ödün verme durumunda kalmaktadır. MC'nin oluşması ve iktidara gelişi bunun sonucuydu. Ne varki, Türkiye kapitalistleşme ve sanayileşmede belirli bir düzeye erişmiş bulunmaktadır. Bu düzeye, kapitalizmin yeniden üretim yasası durmadan genişleyerek kendini hissettirmekte, ekonomiyi ve büyük burjuvazinin sanayici kesimini gereğinin yerine getirilmesine zorlamaktadır. Oysa bu «gerekler» yerine getirilememektedir. Finansman ve pazar darlığı baskısını arttırarak sürmektedir; dış finansman kaynakları kurumsu denecek kadar yetersizdir; içteki kredi kaynakları ve gerileyen tasarruflar ise daha çok sanayiden başka alanlara kaymaktadır. Sanayi ürünleri için dış pazarlar hemen hemen kapalıdır. Kırsal kesimde iç pazarı geliştirecek, tarımsal verimliliği yükseltip sanayie fon aktarılmasına yol açabilecek bir toprak ve tarım reformu ise yapılamamaktadır. Böylesine ikili çıkmaz içinde AP büyük burjuvazinin partisi olma işlevlerini yerine getirememektedir. Bugünün AP'si siyasal görüş ve tutumu ve ekonomik politikası açısından 1971 öncesinden daha geri bir çizgidedir.

Sınıfsal niteliği çok tartışılmalı MSP'dir. Kimi ilercici yazarlar MSP'yi batılılaşma savunucusu küçük burjuvazinin ve bürokrat (Devamı 9. sayfada)

SOSYALİST DEVRİMİ

Önemi ve Öğrettikleri

«Geçici Hükümet düşürülmüşür, Devlet İktidarı, işçi sınıfı ve Petrograd garnizonunu başında bulunan ve Petrograd işçi ve asker temsilcileri sovyetinin organı olan devrimci askeri komitenin eline geçmiştir.

«Halkın uğrunda mücadele ettiği dava kazanılmıştır. Acil demokratik bir barış önerisi, toprak sahiplerinin toprak üzerindeki mülkiyet haklarının ortadan kaldırılması, üretim üzerinde işçi denetimi ve bir Sovyetler hükümeti kurulması davası kazanılmıştır.

«Yaşayan işçilerin, köylülerin ve askerlerin devrimi.»

25 Ekim sabahı işçi sınıfı partisi önderi Rus halkına böyle sesleniyor ve tüm dünyaya yeni bir sosyal sistem doğuşunu duyuruyordu.

«Çağımız, Parti programımızda da belirtilmiş gibi, kapitalizmden sosyalizme geçiş çağıdır. Bu ve çağ 1917 Ekim Devrimi ile başlamıştır. Bu çağın ilk adımı, emperyalizmin ve Rus çarlığı geriletilişinin bütün engellemelerine ve sol hareketteki bütün sağ ve sol, uslagmacı ve sekteer engellemelere rağmen, Rus halkı, işçi sınıfı partisinin önderliğinde almıştır. Böylelikle, yaklaşıp bir yarıyıldır insanlığın kurtuluşu için teorik planda bir amaç olarak ileri sürülen sosyalizm, toplumlar bir varlık olarak insanlığın önüne çıkmıştır. Büyük Ekim Devriminin insanlık tarihi açısından en önemli özelliği budur. SOSYALİZM, TEORİK BİR KAVRAM OLMAKTAN ÇIKMIŞ, CANLI, YAŞAYAN VE GELİŞEN BİR TOPLUMSAL SİSTEM OLARAK İNSANLIK TARİHİNİN MALİ OLMUŞTUR. Ve o ilk adımımda beri, sosyalist sistem, tüpki köklere ve dalları ile her geçen gün biraz daha gelişen bir ağaç gibi büyüdü gelişmekte, insanlığın sudağda ürünlere gücünü ve geçerliliğini insanlık alemine kabul ettirmektedir. Hile, sosyalist sistemin varlığını hedef alan ikinci emperyalist savaşta da sovyet halklarının örgütlü gücüne aşan sosyalizm, hem tek ülkede varolan bir sistem olmaktan çıkarak dünyanın üçte birini kaplayan bir sistem olmuş, hem de gücünü kapitalist - emperyalist ülkelerin bile reddedemeyeceği bir noktaya gelmiştir.

Büyük Ekim Devrimiyle kapitalizmin genel buhranı da derinleşmiştir. Ekim devrimine emperyalist zincirin en zayıf halkası köptü. Sosyalist bir toplum kuruldu. Emper-

yalızın dünya üzerindeki rakipsiz egemenliği sona erdi. Dünya iki farklı sisteme bölündü. Bu durum, kapitalizmi kemiren çelişkilerin iyice şiddetlenip derinleşmesine ve yaygınlaşmasına neden oldu. Kapitalist sistemle sosyalist sistem arasındaki çelişki dünyanın gidisini yönlendiren en temel çelişki haline geldi.

SOSYALİST DEVRİMİN GERÇEKLEŞMESİ

Büyük Ekim Devrimi, sosyalist devrimin Rusya'da o günkü özgün koşullar altında somutlaştığı ve gerçekleştiği biçimdir.

Büyük Ekim Devrimi insanlık tarihine, işçi sınıfının mücadelesi açısından son derece zengin deneyler kazandırdı. Sınıflar mücadelesinin tarihi olan insanlık tarihinde ilk kez işçi sınıfı en yakın müttifekçi yoksul köylülük ve diğer emekçi kesimlerle birlikte sosyalist devrimi gerçekleştirdi. Bu devrim, insanlık tarihinin tank olduğu diğer devrimlerden farklı bir özellik taşıyordu. Bu özellik devrim için ittifak konusunda 1917 sonrası döneminin mücadelesine işçi utancaz bir pratik oldu; devrim için geniş yığınların örgütlenmesi gerekliliğini ve bu örgütlenmenin gerçekleştirilebilirliğini gözler önüne serdi. Ve bu örgütlenmenin somutlaştığı, işçilerin, köylülerin ve askerlerin devrimci örgütleri olan sovyetlerin pratiğini ortaya koydu. Gerek sosyalist devrim öncesi devrime hazırlanmak üzere, gerek devrim anında, gerekse devrimden sonra sosyalist devletin programını uygulamak için Rusya'da Sovyet tipi bir örgütlenmenin gerekliliğini ve başarısını gösterdi. Ve bütün bunları oluştururken, işçi sınıfının yarıncı zekasını ve yığınların kendi gücünün yeterli olduğunu kanıtladı. İşçi sınıfının yarıncı ve yığınların çarlığı ile oluşan Sovyetler, işçi sınıfı partisinin önderliğinde hem «Büyük Ekim Devriminin hazırlanması, hem devrim anında, hem de sosyalist devletin işleyişinde son derece yararlı ve üretici örgütler oldular. Bu örgütlerin varlığı çarşın yığınların Devlet yönetimine ve sosyalizmin kuruluşuna katılması en iyi biçimde sağlandı.

BARİŞ, EKMEK, TOPRAK VE ÖZGÜRLÜK İÇİN

Bir ülkede işçi sınıfı hareketinin esasnel ve özel koşullarının yanı sıra, devrim için gerekli olan bir devrim durumundandır sözeldir. Bu devrim durumu yönetenlerin artık yö-

netemez, yönetenlerin de artık yönetilme-yi kabul etmez oldukları bir durumdur.

Ekim Devrimini gerçekleştiren halk barış, ekmeK, toprak ve özgürlük istiyordu. Ama o döneme burjuvazinin ve toprak sahiplerinin hükümeti olan ve devrimci sosyalistler ve menşeviklere tüm devrimci iddialarına rağmen desteklenen Geçici Hükümet halkın pa isteklerini karşılayamadığı durumda ve ni-yette değildi. Savaş devam ediyordu. İşçilerin durumu gitmekte kötüleşiyordu. Birçok yerde işçiler tarafından uygulamaya başlanılan se-kiz saatlik işgünü hükümet tarafından kabul edilmiyordu. Köylülerin en acil istekleri ha-line gelen büyük toprak sahiplerinin toprak-larının kamulaştırılması reddedildi. Esir utu-lara özgürlük verilerek özlümlenmiş ve bunu pratiğe uygulamaya bir partiye sahipti. Halka bağlılığı ve çidatlı yolun haklılığını kanıt-lanmış olan Parti, halk yığınlarını inkar edil-mez bir önderi olmuştur. Parti, gerek devrim anında doğru devletlerdirerek, gerekse yığın-ları kalıcı ve mücadeleci bir doğrultuda örgütleyerek işçi sınıfının zaferini sağladı. Ha-yatını sosyalist devrime adanmış tüm sovyet-lilerin bilki, beceri, fedakarlık ve örgütlü mücadelesi ile harekete geçen geniş halk yığın-ları, Rusya'da işçi sınıfı hareketinin zaferini sağladı. Emperyalist cepheyi yardı ve bunun başarılacağına, ancak örgütlü bir güçle başarılacağına işçi sınıfının sosyalizm için verdiği mücadelesi ile birleşerek tek ve güc-lü bir devrimci amaç oluşturdu.

Önderinin bu değerlendirmesini bütün kademelerinde kabul eden işçi sınıfı partisi, sosyalist devrimi gerçekleştirdi. Hiçbir tereddüt ve kararsızlığa yer vermeden son derece yığıt ve akıllı bir uygulamaya ile Rus gerileliğinin egemenliğine son verdi.

DEVRİMDE PARTİNİN ÖNEMİ

Büyük Ekim Devrimi bilimsel sosyalizmin bir zaferidir. Devrim tüm emekçilere işçi sınıfı partisinin önemini ve rolünü açıkça gösterdi. Rusya'daki işçi sınıfı ve tüm emekçiler bilimsel sosyalizmi özümlemiş ve bunu pratiğe uygulamaya bir partiye sahipti. Halka bağlılığı ve çidatlı yolun haklılığını kanıtlanmış olan Parti, halk yığınlarını inkar edilmez bir önderi olmuştur. Parti, gerek devrim anında doğru devletlerdirerek, gerekse yığın-ları kalıcı ve mücadeleci bir doğrultuda örgütleyerek işçi sınıfının zaferini sağladı. Hayatını sosyalist devrime adanmış tüm sovyet-lilerin bilki, beceri, fedakarlık ve örgütlü mücadelesi ile harekete geçen geniş halk yığın-ları, Rusya'da işçi sınıfı hareketinin zaferini sağladı. Emperyalist cepheyi yardı ve bunun başarılacağına, ancak örgütlü bir güçle başarılacağına işçi sınıfının sosyalizm için verdiği mücadelesi ile birleşerek tek ve güc-lü bir devrimci amaç oluşturdu.

SOMUT, GERÇEKÇİ, GEÇERLİ HEDEFLERİN YIĞINLARA ÖNERİLMESİNİN ÖNEMİ

İşçi sınıfı partisinin devrimin gerçekleştirilmesindeki başarısının en önemli nedenlerinden biri de, partinin, somut durumun somut değerlendirilmesini en iyi biçimde yaparken, kitlelere gerekçeli ve geçerli hedefleri önermede başarılı olmasıdır. Ulaşılması menşeviklerin ve devrimci sosyalistlerin burjuva hükümeti desteklediği dönemde, işçi sınıfı partisi ileride Sovyetlerin de faaliyet programı olabilecek somut hedefler öneriyorlardı. Bu program :

- uluslararası alanda : genel demokratik bir barışa kavuşmak için mücadele,
- ekonomik alanda : bütün bankaların millileştirilmesi ve tek bir halk bankasının kurulması, en büyük tekellerin millileştirilmesi ve her türlü ürünün üretimi ve dağıtım üzerinde Sovyetlerin devrimin sağlanmasını,

- tarımda : hiç bir şey ödemeksizin beylik toprakların kamulaştırılması,
- ulusal alanda : bütün çalın halklara kendi kaderlerini tayin etme hakkının verilmesi, Bütün partinin etrafında toplandı ve bu hedefler aynı zamanda tüm çalışan yığınları da biraraya getirdi. Bu hedefler sosyalizme doğru atılacak adımlar için geçerli öneriler oldu. Geçici burjuva hükümetinin niteliğini halkın gözleri önüne sermiş hızdırdan bir program oldu.

Rusya'da kapitalizmin gelişmesinin sosyalist devrim için gerekli olan düzeye ulaştırılmasına, kendine özgü koşulları dolayısıyla Rusya'nın emperyalist zincirin en zayıf halkası haline geldiğini gösteren Lenin, sosyalizmin tek ülkede, özellikle Rusya'da gerçekleştirileceğini savundu. Parti, geliştirdiği program etrafında tüm devrimci hareketleri, yığınları bir tek devrimci dalga halinde örgütledi. Halkın barış için, köylülerin toprak için, utusanlar kendi kaderlerini tayin için sürdürdüğü mücadele işçi sınıfının sosyalizm için verdikleri mücadeleye ile birleşerek tek ve güc-lü bir devrimci amaç oluşturdu.

Bütün bunlar partinin önetliğinde başarıldı.

UZLAŞMACILARIN SOSYALİST DEVRİME KARŞI ÇIKIŞLARI

Büyük Ekim Devriminin gerçekleştirilmesi yolunda ilerleyen işçi sınıfı partisi bir taraftan emperyalizme, Rusya çarlığının geriletilmesine, diğer taraftan da devrimci hareketleri sınırlama karşı tutarı bir savaş verdi. Çeşitli gününlerin altında beliren bu sınıfların en belirgin, devrim anında devrimci sosyalistlerin ve menşeviklerin burjuvaziyeye ulaşmacı tavrları idi. Tüm ülkelerin işçi sınıflarının mücadelesine de işlik utancaz olan işçi sınıfı partisinin kararlı tavrı, son derece etkin oldu. Halkın barış, köylülerin toprak, utusanların kendi kaderlerini tayin etme mücadeleleri işçi sınıfının sosyalizm mücadelesi ile birleşti ve Parti bütün Sovyetlerin Sosyalizm için itidarda yönetilmesini önermiştir. Sosyalist Devrim sloganına en çok devrimci sosyalistler ve menşevikler karşı çıktılar. Rusya'daki durumun henüz sosyalist devrim için oluşmadığını, yığınların barış, ekmeK, toprak, özgürlük ve sosyalizm için mücadelelerine fazla acele almamaları gerektiğini ileri sürdüler. Ulaşmacılar, sosyalizme

gerekli koşulların yalnız yüksek düzeyde gelişmiş kapitalist batı ülkelerinde var olduğunu, Rusya'nın sosyalist devrime hazır olmadığını söylüyorlar, burjuva hükümetlerin desteklenmesini öneriyorlar. Bütün bunlara cevabı, Rusya'daki tüm emekçi sınıflar Yaşayan Sosyalist Devrim sloganları ile cevap veriyorlardı. Nihayet kesin olarak yığınların 25 Ekim Devrimi ile verdi. Ulaşmacıların tezleri pratikte de mahkum oldu. İşçi sınıfı ideolojisininde açığı ile tutarlılığı ile Parti, yığınlardaki etkinliğini ve gücünü bir kat daha artırdı.

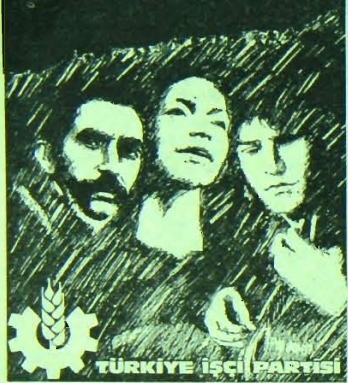
İKTİDAR SORUNU OLARAK SOSYALİST DEVRİM

Sosyalist devrim, üretim güçlerinin durmadan gelişen toplumsal niteliği ile, üretim araçları üzerindeki mülkiyetin özel niteliği arasındaki çelişkinin sınıflar mücadelesi düzeyindeki çöküm seklidir. Yani kapitalist üretim biçiminin temel çelişkinin çözüm seçimidir. Bu konuda sosyalistlerin son derece net bir ideolojik görüşe sahip olmaları gerekir. Doğmatik olabilecek, duygusal olabilecek yanlışlar sosyalizmin bilimsel niteliğini ve sosyalist devrimin gerekçe özünü gürümlenmiş engellemelidir. Bu anlamda Büyük Ekim Devrimi sosyalizm ve sosyalist devrim konusundaki birçok dogmaları yıkmış, hayatın akışı içinde, çeşitli engelleri aşarak gerçekçi bir sosyalist devrim teorisinin gelişmesine de hizmet etmiştir.

Bilimsel sosyalizmin öğretisi ışığında soruna baktığımızda sosyalist devrim sorununun temelinde iktidar sorunu yatır. Aslında bütün devrimlerin temelinde aynı sorun yatmaktadır. Burjuva devrimlerinde de temel sorun iktidar sorunu idi. Sosyalist devrim mücadelesinin özünde bir iktidar mücadelesi olduğunu bilince çıkarılması, yığınların benimsenmesi ve gerçekleştirilmesi, vurgulanması gereken diğer önemli bir konudur. Sosyalist mücadele devrimce hergiden önce ve sürekli olarak burjuvaziyeye ve onun müttifeklerine karşı işçi sınıfının ve müttifeklerinin iktidar mücadelesinin anlaşılması ve bu süreçlerin kitlelere kavratılması konusunda Büyük Ekim Devrimi en önemli deney olmuştur.

Kısaca, BÜYÜK EKİM SOSYALİST DEVRİMİ İNSANLIK TARİHİNDE ÇOK ÖNEMLİ BİR DÖNEMECİ, İNSANLIĞIN KURTULUŞUNA GİDEN YOLDA GÜÇLÜ BİR ADIMDIR.

Şili halkıyla dayanışma gecesi

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ

Çeşitli ülkelerdeki işçi sınıfı hareketleri arasında ortaklık, işçi sınıfının dünya çapında birliği yalnız çıkarılan uluslararası ve mücadelelerini aynı yönde olmasına sınırlı değildir. Bu mümkün de değildir. Çünkü sermaye ve gericielik de uluslararası bir niteliğe sahiptir ve bu niteliği boyunca gelişmektedir.

Girişilen mücadele her ülkede birbirinden kopuk farklı farklı güçlere karşı değildir.

Öte yandan, Türkiye gibi geri ülkelerde büyük burjuvazi, kural olarak, aynı zamanda yabancı sermayenin «küçük ortağı», ya da temsilcisi durumundadır. Emperyalizm sadece yatırımlar yoluyla değil, teare ve öteki ekonomik ilişkilerle, askeri ilişkilerle, kültürel ilişkilerle bütün kapitalist dünyayı saran ağlar kurmaktadır.

Emperyalizm, sogan düzenini sürdürebilmek, bağımsızlık hareketlerini bastırabilmek, faşist veya faşist yönetimler kurabilmek için dünya çapında faaliyet göstermektedir. Sömürge yönetimlerini devam ettirmeye, bağımlı devletleri kurmaya çalışmakta, en gerici ve demokras dışı unsurları her yönde desteklemek, çeşitli ulusların emekçilerini birbirine düşürmek için savaş kıskırıcılığı yapmaktadır.

Emperyalizm bir dünya sistemidir ve Viyetnam örneğinde görüldüğü gibi, tek bir ülkenin bile kapitalist dünya çıkarmaması için en ıleri zulmü, vahşeti göze almış bulunmaktadır.

«İşçi Sınıfının Uluslararası Dayanışması ve 1 Mayıs» broşüründen

Son sayımızda haberini verdiğimiz Partimizin düzenlediği «Şili Halkıyla Dayanışma Geceleri» yapıyor. Geceler 13 Kasım'da İzmir'de, 14 Kasım'da İstanbul'da ve 17 Kasım'da Ankara'da olmak üzere üç ilde düzenleniyor.

Gecelerin tasdiğı anlam, tüm Dünya'nın desteklediği Şili Halkının anti - faşist mücadelesinde, Türkiye İşçi Sınıfı ve emekçi halkının da enternasyonalist dayanışmasını vurgulamaktadır. Bu, Partimizin, Şili Halkıyla anti - faşist dayanışmasının Türkiye'de zaten kasıtlı olan demokratik hak ve özgürlüklere sahip çıkmak ve onları daha da genişletmek mücadelesiyle yakından ilgisini ve birliğini bilerek hayata geçirmesinin göstergesidir.

YAŞANIN ŞİLİ HALKLARININ

Türkiye İşçi Partisi, Şili Halkının anti-faşist mücadelesini daha geniş kitlelere yansıtmayı amaçlayarak gecelerle ilgili afişleme çalışmaları yaptı. Yalnız İstanbul'da 30.000 adet olmak üzere binlerce afiş asıldı.

Ayrıca Şili'yle ilgili bir de broşür çıkarıldı. «Yaşanın Şili ve Türkiye Halklarının Kardeşçe Dayanışması» adını taşıyan bu broşürün bazı bölümlerini yayınıyoruz :

ŞİLİ HALKIYLA DAYANIŞMA VE ŞİLİ HALKININ MÜCADELESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Özete Şili halkıyla dayanışma hareketinin kapsamı, Şili halkının faşizme karşı mücadelesinde desteklenmesi sınırlı otkan aşması, tüm dünyada, bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesinin güçlendirilmesi davası haline gelmiştir. Bu yüzden de her ülkedeki ilerici politik güçlerin tüm dünya halklarına karşı uluslararası bir görevidir.

Şili deneyinin değerlendirilmesi, bütün dünyada canlı ve yaratıcı bir biçimde sürmektedir. Bu değerlendirilmeye yalnız bilimsel sosyalistler değil, yeni bir toplum yaratılması davasına itenlikle inanmış diğer ilerici güçler de katılabilirler. Bu değerlendirilmenin yapılması, bilimsel sosyalistlerle diğer ilerici, demokratik hareketleri birbirine yaklaştırmakta, yaratıcı bir diyalogun kurulmasına yardımcı olmakta, eylem birliğinin ilkelerle dayanmasına katkıda bulunmaktadır.

Şili deneyinin değerlendirilmesi dendiği zaman, peçoçklarının aklına, yalnızca devrimci mücadelede düşülen yanlışların ortaya çıkarılması gelmektedir. Bu, devrimci mücadelede başarılarla yenilgilerin bitünlüğüne görevenir bir anlayışa ürünüdür. Bir halkın mücadelesi, dayandığı temel ilkeler, ulaşmak istediği amaçlar, toplumsal temelleri ile bir bütündür. Bu bütünlüğü gözetilerek kaçınmak, devrimin temel kaynaklarını gözetilerek kaçınmak sonucunu doğurur. Bu ise, devrimci mücadeleyi temel amaçlarından sapırmaya çalışan karşı propaganda hizmet etmek demektir. Böyle bir bakış açısının, devrimci mücadeleden temel amaçları üzerindeki güçlendirmeleri ile bir ilişkisi de yoktur. Şili deneyinin değerlendirilmesi, öncelikle, Şili halkını sosyalizm etrafında birleştiren temel etkelerin, Şili'yi sosyalizm yoluna sokan mücadeleden köklerini incelemesidir. Ancak böylelikle, yapılan değerlendirmeler, devrimci güçlerin bölünmesine değil birleşmelerinin pekişmesine Şili halkının ideallerinin yaygınlaşmasına katkıda olabilir. Ancak böylelikle emperyalizmin propagandası etkisiz hale getirilebilir.

Şili devrimcileri de böyle yapmaktadır. Şili deneyini değerlendiren uluslararası bilimsel sosyalist hareket de aynı ilkelerden hareket etmektedir. Devrimci mücadelenin bütünlüğünü kavramaktan aciz sözcük devrimci göşit akımlar ise, emperyalizmle birlikte, Şili devriminin köklerine ve amaçlarına saktırmaktadırlar. Şili halkının uğradığı kayıpların sorumluluğunu devrimci süreçti yöneticileri üzerine yitirmek isteyen sağ uluslararası güçler de aynı amaçta hizmet etmektedirler.

Şili deneyi üzerine yapılan değerlendirmeler, Şili halkının temel amaçlarını bütün dünyadaki ilerici toplumsal güçler için bir ilham ve cesaret kaynağı haline getirmeyi amaçlamaktadır. Şili halkının mücadelesi, onu inceleyenler için, çağımızın temel yönünü kavramak, toplumun devrimci dönüşümü davasına yaklaşmak için bir araç olmaktadır. Şili halkıyla dayanışma hareketinin, bu değerlendirilmeyi teşvik etmek gibi tarihsel ve kutsal bir işlevi de vardır.

TÜRKİYE HALKI ŞİLİ HALKININ YANINDA

Faşizmin Şili halkının üzerine cökertildiği karanlık, devrim işçisinin parıldamasına engel olmadı. Antifaşist mücadele, güttüde daha geniş güçlere ulaşarak toplum yaşamının bütün alanlarında yürütüldü. Şili halkının devrimci uyanıklığını, en başta Halk Birliği'ni oluşturan örgütlerle sarıştı, onları kendi gücüyle yaşattığı kanıtıyor. Faşizmin indirildiği bütün ağır darbeler Şili işçi sınıfının örgütlerini dağıtmadı. Şili işçi sınıfının partisi, eylemleri, kitleler içinde saldırgan köklerden aldığı güçle sürdürüyor. Kastiller peşini Şili işçi sınıfının 1 Mayıs'ları yitimsal biçimde kutlamasına engel olamıyor. Emperyalizmin kan nakli dahi cuntanın ömrünü uzatmaya yetmeyecektir.

Halk Birliği partileri, faşist darbelerin üçüncü yıldönümünde yayınladıkları bir belgeyle ülkedeki durumun değerlendirildi. Şili'den faşizmi sökmek isteyen tüm toplumsal ve politik güçleri, eylemlerini uyumlu

VE TÜRKİYE KARDEŞLİĞİ

biçime sokmaya çalışır. Şili'nin zindirlerine karşı savaşmaya hazır tüm kesimlerle birlikte eylemler bulunuyor, devrimci ve yurtsever bir görev olarak görüldüğü ilan etti. Güçlerin toplanmasını silsireci bağlamak ortak hedefleri sıraladı :

— Gizli polis örgütü DINA'nın baskı ve terörüne karşı, örgütüün dağıtılması için tüm güçler birleştirilmelidir!

— Sivil ve askeri siyasal tutukluların affı ve sürgündekilerin geri gelmesi için eylem birliği gerçekleştirilmelidir!

— Öldürme ve işkence suçlarının yargılanması için birlikte mücadele edilmelidir!

— Halk kitlelerinin, örgütlenme, sendikali haklarını kazanma davası için; sefaletle son verilmesi, işsizliğin son bulması, ücretlerin artırılması ve sosyal güvenliğin gerçekleştirilmesi için yanyana mücadele edilmelidir!

— Yabancı sermayeye peşkeş çekilen ulusal servetlerin, büyük tekelilerin haydutluğuna kurban giden ulusal sanayi ve küçük, orta işletmelerin korunması için ortaklaşa örgütlenilmelidir!

— Ulusal kültürün savunulması, eğitimin faşistleştirilmesinin engellenmesi, binlerce öğrenci ve genç insanın eğitimine indirilen siyasal ve maddi darbelerin onarılması için güçler birleştirilmelidir!

Bu talepler onbinlerce, yüzbinlerce Şili'nin faşizme karşı nefretini birleştiriyor, örgütüü bir güç haline dönüştürüyor. Ama bu taleplerin yanısıra yalnız Şili içinde kalıyor Dünyanın tüm yörelerinden milliyonlarca insan bu taleplere sahip çıkıyor. Şili halkının davasını kendilerinin toplumsal kurtuluş mücadelesiyle birleştiriyor. Şili halkıyla dayanışma hareketi yaygınlaşıyor. Türkiye halkı da bu dayanışmada kendine düşen yerli alıyor.

ŞİLİ HALKINA ÖZGÜRLÜK!

ŞİLİ'DEKİ TÜM POLİTİK TUTUKLULARA ÖZGÜRLÜK, ŞİLİ YURTSEVERLERİNE İNSANCA YAŞAMA HAKKI! LUIS CORVALAN'A ÖZGÜRLÜK! YAŞANIN ŞİLİ! YAŞANIN ŞİLİ VE TÜRKİYE HALKLARININ KARDEŞÇE DAYANIŞMASI!

ABD SEÇİMLERİ

Her seçim kampanyasında, günümüz A.B.D.'ndeki seçim mekanizmasının, Hollywood sanatçılarıyla, bandolu fişekli seneliklerle, adayların, kravat renklerini bildirerek seçmenlerin bilmesi gereken her şeyi açıkladıkları izlenimini veren kitle haberleşme araçlarıyla (basın, televizyon vb.) oluşturulmuş olan yıldızları biraz daha dökülüyor ve A.B.D. demokrasisinin perde arkasındaki diktatörü Mr. Sermaye gözler önüne seriliyor.

Tarihe bakarsak Amerikan demokrasisinin temel sorununun ve temelde hangi çıkarlara hizmet ettiğinin A.B.D.'nin kuruluş yıllarında bile bir sır olmadığını görürüz. Başkanlığın ve senatörlüğün babadan oğula geçmesini savunan bir monarşist olan ilk A.B.D. Başkan Yardımcısı John Adams tam 185 yıl önce şöyle diyordu: «Mülkiyetin olduğu yerde fakirlik ve zenginlik bir arada olacaktır... Bu ülkenin yöneticilerinin karşılaşacakları en önemli sorun bu ikisini bir arada tutmayı başarmaktır.» 1809 yılında Başkanlığa gelen James Madison ise ülkedeki politik gelişmelerin hangi temel üzerinde oluştuğunu şöyle belirtmek zorunda kalıyordu: «Belirli ellerde toplanan ülkedeki servetin eşitsiz dağılımı politik guruplaşmaların en genel ve sürekli kaynağı olmaktadır.» «Çeşitli ve birbirleriyle gelişen ekonomik çıkarlar parti ruhu ve politik guruplar biçiminde hükümetin en gerekli ve günlük işlemlerine bile müdahale etmektedir.»

Yine tarihe bakarsak ABD demokrasisinin yıldızlarını döktüğü başka dönemler de olduğunu görürüz. Örneğin 20. yüzyılın başlarında büyük mülkiyet korumakta hiç bir sınır tanımayan Senato'ya halk arasında «zenginler kulübü», Federal Mahkemeye de «mülkün kılıcı ve kalkanı» adı takılmıştı.

Sadece A.B.D. başkan adaylarının seçim kampanyalarında harcadıkları meblağlara bakmak bile başkanlık koltuğu ile sermaye arasındaki ilişki hakkında bir fikir verebilir.

Daha 1910'larda Cumhuriyetçi Parti'nin ya da Demokrat Parti'nin başkanlık seçim kampanyalarında harcadıkları ortalama para tutarı 2,5 milyon dolar civarındaydı.

1928'de Başkan olan ve kısa sürede «sermayenin maşası» olarak ünlenen Hoover'ın seçim kampanyasını Amerika'nın en ünlü mali tekelinin başındaki J. P. Morgan finanse etmişti. Hoover de karşılığında Morgan'ın desteklediği hisse senetlerinin hızla değer kazanmasını sağladı.

Yapılan resmi açıklamalara göre 1940'da 6.2 milyon dolar olan bir başkanlık seçimi kampanyasının maliyeti 1968'de 44.2 milyon dolara yükselmişti. 1972 seçimi için R. Nixon 60 Milyon dolar, M. Govern 20 milyon dolar harcamıştı. Son seçimlerde ise, yeni çikan bir yasaya uymak zorunluluğu nedeniyle resmi açıklamalara göre Carter 16.7 milyon dolar (272 milyon TL), Ford ise 14 milyon dolar (224 milyon TL) ile yetinmek zorunda kaldılar.

Tekeller seçim kampanyalarına adayların uluslararası politika alanındaki düşüncelerini, askeri, toplumsal alanlarda yapmayı düşündüğü harcamaları, ekonomik ve mali görüşlerini, uygulayacağı vergi politikasını vb. göz önüne alarak «yardım»da bulunurlar. Bu yardımlar iki partili demokrasi sisteminin yürürlükte olduğu ABD'de, sermaye kesimlerinin o dönemde uygulanmasını bekledikleri ekonomik politikaların niteliklerine göre Cumhuriyetçi Parti ile Demokrat Parti içindeki adaylar arasında dağılır.

Uygulanmasını önerdikleri ekonomik politikalar açısından Cumhuriyetçi Parti ile Demokrat Parti arasında özellikle 1960'larda belirginleşen politik bir iş bölümü şu konusudur. Demokrat Parti'nin ekonomik politikası kârlarında düşme görülen sermaye kesimlerine yeni yatırım olanakları yaratılmasına, bunun için de bazı «toplumsal refah» programlarının uygulanmasına dayanır. Yeni yerleşim bölgesi inşaatları, kentlerin yeniden düzenlenmesi ve yoksulluğa mücadele programları büyük kâr çarklarını döndürmek için Demokrat Parti'nin uygulanmasını; önderlik ekonomik politikanın araçlarıdır. Bu arada askeri yatırımların artırılması, sermayenin vergi indirimlerine ve muafiyetlerine kavuşturulması da unutulmaz. «Toplumsal refah» programları 1970'lerde resmi istatistiklere göre Ame-

rikan halkının üçte birini oluşturan ve «yoksulluk sınırında ve bu sınırın altında» yaşayanların yaşam düzeylerinin yükselmesini sağlama yasa da bazı sermaye kesimlerine kârlı yatırım alanları sağlamaya yeten. İstenen de budur zaten!

Şili'deki kanlı generaller cuntasına ekonomik sorunlarda akıl hocalığı yapan ve 1976 Nobel İktisat Ödülünü alan M. Friedman gibi danışmanlara sahip Cumhuriyetçi Parti ise fiyatların artmasındansa işsizliğin artmasından daha iyi olacağını savunan bir ekonomik görüşün savunucusudur. Halkın tüketim gücünü arttırmaya yönelik hükümet harcamalarını kısmaktan, kârlara uygulanan vergileri azaltmaktan, sendikale talepleri daha sıkı dizginlemekten yanadır.

A.B.D.'nde sermayenin kendi içindeki çelişkiler politik planda Cumhuriyetçi Parti - Demokrat Parti gelişmesi olarak yansır. Temelde ise her iki parti de sermayenin temsilcisi durumundadırlar ve her iki parti de ülkedeki işçi sınıfı hareketinin ve sınıfsal mücadelesinin duraklatılmasına, eğer bu başarılamazsa, devrimci çizgisinden saptırılmasına büyük bir önem verirler. Cumhuriyetçi Parti 1912 seçimlerinde Sosyalist Parti'nin güçlenmesini durdurmak için bünyesinden devrimci sloganlara sahip bir İlerici Parti çıkarmak zorunda kaldı. İlerici Parti bu oyuna rağmen 1912 seçimlerine 1 milyon oy alan Sosyalist Parti'ye ağır bir darbe oldu. İlerici Parti'nin kurucularından W. Perkins ile F. Munsey'in ülkenin en güçlü mali ve sınıfı tükelleri olan House of Morgan ve U.S. Steel and the Harvester'in adamları olduğu ise sonraları ortaya çıktı. 1912 seçimlerini kazanan Demokrat Parti'li Woodrow Wilson tükellerin adamı olduğunu hayat pahalılığına, kötü çalışma koşullarına ve tükellere karşı işçi sınıfının 1919'da verdiği büyük mücadeleyle amansızca kararlar gösterdi. Woodrow Wilson New York'ta 50 bin giyim işçisiyle, U.S. Steel'in 367 bin işçisinin başlattıkları, kısa bir süre sonra 4.5 milyon işçiyi kapsayan bir genel greve dönüşen hareketi ancak 5 ayda ve kanlı işçi katliamları düzenleyerek bastırabildi. Bu kanlı olaylar Demokrat Parti'ye ülkedeki sosyalist bilinçlenmeyi engellemek ve eritmek için gerektiğinde reformculuğu ve hatta devrimciliği üzerine almasının şart olduğunu öğretti. Büyük 1930 İktisadi buhranında Demokrat Parti'nin seçtiği bu yeni popülist politika sermaye düzeninin kurtarılmasına hayati bir rol oynadı. 1960'larda Amerikan tarım işçilerinin sendikalaşma hareketi sendikal mücadele sınırlarını aşmış tüm işçi sınıfının ülke çapında aktif olarak desteklemeye başladığı, ilerici güçleri bir araya getiren sınıfsal bir mücadele olma yüz tutunca hareketi rayından çıkartmayı yine Demokrat Parti üzerine aldı.

Reformcu görünümüne karşın Demokrat Parti sermayenin çıkarları gerektiği zaman uluslararası ve iç politikada en saldırgan ve tutucu çıkışları yapabileceğini 20. yüzyılda yeterince kanıtlanmış bir Partidir. Amerikan işçi sendikaları konfederasyonu AFL-CIO'da sosyalistlere ve komünistlere karşı mücadeleyi Demokrat Parti yürüttü. Anti-tekelci mücadelenin sınırlarını daraltma görevi yine Demokrat Partinin omuzlarındadır. Kore Savaşı, Küba'ya yapılan Domuzlar Körfezi çıkartması, Tonkin körfezi kıskırtması, Vietnam istilası Demokrat Parti'nin sermaye adına Amerika'nın almına sürmeyi başardığı kara lekelerdir. Son seçimlerde Ford bu alanda Demokrat Parti'yle boy ölçüşebileceklerini sermaye çevrelerine kanıtlamak için Angola'yı Vietnam haline getirmeyi düşündümler, «komünistlerin iktidarı alma olasılığının çok yüksek olduğu Portekiz'de etkin bir çalışma yaptıklarını» ve Mısır'daki başarılarını açıklamak zorunda kaldı. Tayland'da karşı-devrimci askeri bir cuntayı işbaşına getiren silah fabrikatörlerine «atak»lığını gösterdi. Ancak Şili'nin sözünü etmektен Ford bile utandı.

Günümüz A.B.D.'sinde her iki partinin de dikkatleri nükleer silahların sınırlandırılması yolunda ve ABD hükümetinin üçüncü dünya ülkelerindeki müdahalelerine karşı işçi sınıfında ve İlerici kesimlerde gelişen tepkilerin geniş boyutlar kazanmaması üzerinde yoğunlaşmış bulunuyor. Bu nedenle her iki parti de uluslararası planda Sovyetler Birliği ile iyi ilişkiler kurulmasının ve silahsızlanma konusunda karşılıklı adımlar atılmasının dünya barışı için taşıdığı önemli kabul etmek zorunda kalırken ülke içinde bu politikaları destekleyen demokratik kuruluşları ezmeye çalışmakta birbirleriyle yarış içindeler.

Emperyalist savaş ve müdahale serüvenleriyle silah fabrikatörlerine ve tükellere karşı oluşan politik kitle hareketlerini ve sınıfsal bilinçlenmeyi duraklatmak daha ne kadar mümkün olacak? ABD'nde gitgide gündeme girmeye başlayan soru işte bu.